

Bruselj, 23. september 2021
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2021/0297(COD)

12184/21
ADD 4

SPG 3
WTO 219
CODEC 1249
IA 156

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	23. september 2021
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM- MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	SWD(2021) 267 final
Zadeva:	DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA <i>Spremni dokument</i> Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi splošne sheme tarifnih preferencialov in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 978/2012 Evropskega parlamenta in Sveta

Delegacije prejmejo priloženi dokument SWD(2021) 267 final.

Priloga: SWD(2021) 267 final

Bruselj, 22.9.2021
SWD(2021) 267 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE
POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA

Spremni dokument

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta

**o uporabi splošne sheme tarifnih preferencialov in razveljavitvi Uredbe (EU)
št. 978/2012 Evropskega parlamenta in Sveta**

{COM(2021) 579 final} - {SEC(2021) 330 final} - {SWD(2021) 266 final}

Povzetek (največ 2 strani)
OCENA UČINKA o Predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi sheme splošnih tarifnih preferencialov v obdobju od 1. januarja 2024
A. Nujnost ukrepanja
V čem je težava in zakaj je to težava na ravni EU?
Uredba (EU) št. 978/2012 o shemi splošnih tarifnih preferencialov (v nadaljnjem besedilu: uredba o GSP) bo prenehala veljati konec leta 2023. Če ne bi bila sprejeta nobena nova uredba o GSP, bi bila standardni GSP in režim GSP+ ukinjena, EU pa bi morala uvoz iz sedanjih držav upravičenk (države z nizkim in nižjim srednjim dohodkom) obravnavati po načelu največjih tarifnih ugodnosti. Še naprej bi se uporabljala le odprta ureditev „Vse razen orožja“ (v nadaljnjem besedilu: EBA) za najmanj razvite države. To bi negativno vplivalo na izvoz in naložbe, s tem pa na gospodarsko rast in delovna mesta v sedanjih petnajstih državah upravičenkah do GSP in devetih državah upravičenkah do GSP+.
Kaj bi bilo treba doseči?
Analiza je opredelila tri splošne cilje in pet posebnih ciljev, ki jih je treba doseči, in sicer: <ol style="list-style-type: none"> 1) za nadaljnje prispevanje k izkoreninjenju revščine je treba: <ul style="list-style-type: none"> - povečati izvoz iz držav upravičenk, zlasti tistih, ki najbolj potrebujejo pomoč, - povečati diverzifikacijo izvoza držav upravičenk; 2) za nadaljnji prispevek k trajnostnemu razvoju in dobremu upravljanju v državah upravičenkah je treba: <ul style="list-style-type: none"> - okrepiti podporo GSP za trajnostni razvoj v državah upravičenkah, - povečati ozaveščenost o možnostih GSP in povečati preglednost pri spremljanju GSP+; 3) za zagotovitev boljše zaščite gospodarskih interesov EU pri delovanju sheme je treba: <ul style="list-style-type: none"> - nadalje zaščititi konkurenčne industrijske panoge EU.
Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU (subsidiarnost)?
Skupna trgovinska politika je v členu 3 PDEU navedena med področji, ki so v izključni pristojnosti Unije. V skladu s členom 5(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) se načelo subsidiarnosti ne uporablja na področjih v izključni pristojnosti EU.
B. Rešitve
Katere so različne možnosti za doseg ciljev? Ali ima katera od njih prednost? Če ne, zakaj?
Opredeljenih je bilo 11 možnosti politike in 19 podmožnosti, ki so podrobno navedene v priloženi preglednici. Splošna ugotovitev, ki izhaja iz podporne študije in vmesne ocene, je, da bo tri splošne cilje GSP najlažje izkoristiti, če se sedanja struktura GSP s svojimi tremi režimi nadaljuje in ohrani. Okvir GSP bi bilo treba posodobiti z uvedbo tehničnih sprememb za izboljšanje uspešnosti in učinkovitosti GSP. Zato so najprimernejše naslednje možnosti : <ul style="list-style-type: none"> - odpraviti obstoječe merilo ranljivosti za omejeno izvozno konkurenčnost za zagotovitev, da bodo vse države, ki bodo napredovale iz režima EBA, postale upravičene do GSP+ (podmožnost 3Ba), - razširiti negativno pogojenost (tj. možnost preklica tarifnih preferencialov v primeru resnih in sistematičnih kršitev) na mednarodne konvencije o podnebnju/okolju in dobrem upravljanju iz Priloge VIII k Uredbi (možnost 6B), - posodobiti seznam konvencij v Prilogi VIII k Uredbi (podmožnost 8Bc), - uvesti dodatne korake po uradnem začetku postopka preklica (podmožnost 9Bb), skrajšati trajanje postopka v izjemnih okoliščinah (podmožnost 9Bd) in uvesti preklic za migracijo (podmožnost 9Bc), - sprejeti praktične ukrepe za izboljšanje spremljanja izvajanja GSP: zagotoviti podroben opis postopka spremljanja in pojasniti sodelovanje civilne družbe (možnost 10B), - podaljšati cikel spremljanja na tri leta (možnost 10D). Za vse preostale možnosti na splošno ohranjamo začetno izhodišče.

Kakšna so stališča različnih deležnikov? Kdo podpira katero možnost?
Velika večina deležnikov podpira ohranitev sedanjega okvira GSP, vključno s tremi režimi, ker shema prispeva k izkoreninjanju revščine, ustvarjanju delovnih mest in gospodarski rasti, obenem pa tudi k trajnostnemu razvoju. Bistvena prenova strukture GSP ni potrebna , treba pa je izboljšati njeno učinkovitost in uspešnost. Deležniki so podprli zamisel o vključitvi konvencij o okoljskih in podnebnih spremembah v pogojenost GSP ter uvedbo dodatnih ukrepov za izboljšanje preglednosti in vključenosti civilne družbe. Industrija EU na splošno podpira GSP, čeprav nekateri sektorji (npr. agroživilski in tekstilni proizvajalci) pozivajo k večji zaščiti gospodarskih interesov EU. Organizacije civilne družbe pozivajo k večji preglednosti postopka spremljanja GSP in povečanju učinka sheme na izboljšanje delovnih in okoljskih standardov v državah upravičenkah.
C. Učinki prednostne možnosti
Kakšne so koristi prednostne možnosti (če ta obstaja, oziroma koristi glavnih možnosti)?
Splošni učinek je omejen, saj splošna shema preferencialov ostaja na splošno stabilna, brez večjih sprememb in dodatnih zapletov za upravičence do GSP, podjetja in civilno družbo. Namen predlaganih sprememb je olajšati dostop najrevnejših držav na trg EU, zlasti držav, ki naj bi napredovale iz statusa najmanj razvitih držav, in njihovo vključevanje v mednarodno trgovino, diverzificirati njihova gospodarstva in spodbujati trajnostno gospodarsko rast, zlasti z večjim varstvom okolja. Ključnega pomena in spodbuden znak s strani EU za partnerice v razvoju bo nadaljevanje GSP s predlaganimi ciljno usmerjenimi spremembami, pri čemer bo ohranjena ključna platforma za sodelovanje z državami upravičenkami, da bi dosegli spremembe, skladne z vrednotami EU in usklajene s politikami za razvoj.
Kakšni so stroški prednostne možnosti (če ta obstaja, oziroma stroški glavnih možnosti)?
Dodatni stroški (viri) so povezani z okrepljenim spremljanjem skladnosti upravičenk do GSP z novimi mednarodnimi konvencijami (ki bodo dodane zaradi evropskega zelenega dogovora in upravljanja, povezanega z migracijami) in, po razširitvi negativne pogojenosti, konvencij o varstvu okolja, podnebnih spremembah in dobrem upravljanju.
Kakšni so učinki na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost?
Ukrepi za preglednost izboljšujejo razumevanje delovanja GSP v praksi, zlasti v korist MSP. Negativni učinki na MSP se ne pričakujejo.
Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?
Znatni učinki na nacionalne proračune in uprave se ne pričakujejo.
Bo imela pobuda druge pomembnejše učinke?
Predlagane možnosti bodo podpirale prispevek GSP in trgovinske politike k evropskemu zelenemu dogovoru (zlasti izvajanju Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah), boju proti prisilnemu delu in najhujšim oblikam dela otrok ter politikam, povezanim z migracijami.
Sorazmernost
Načelo sorazmernosti je izpolnjeno, saj je uredba o GSP edina ustrezna vrsta ukrepov, ki jih lahko Unija sprejme za vzpostavitev enostranskega preferencialnega dostopa do svojega trga za izvoz iz držav v razvoju.
D. Spremljanje
Kdaj se bo politika pregledala?
Komisija predlaga, da bi nova uredba veljala 10 let, da bi zagotovili predvidljivost in gotovost za gospodarske subjekte ter čim bolj zmanjšali regulativno breme.

Priloga: Opis možnosti politik

Grozdi	Vzročni dejavniki	Možnosti politike
Sklop 1 Režimi in države upravičenke	Vzročni dejavnik 1 (D1) Upadajoče število držav upravičenk do standardnega GSP	Možnost 1 B (možnost 1B) Sprememba tristopenjske strukture GSP: ✓ podmožnost 1Ba : opustitev vseh razen EBA ✓ podmožnost 1Bb : opustitev samo standardnega GSP
	Vzročni dejavnik 2 (D2) Velike in industrializirane države upravičenke z raznoliko izvozno strukturo prav tako uživajo ugodnosti GSP.	Možnost 2 B (možnost 2 B) Napredovanje velikih in industrializiranih držav v razvoju iz sheme GSP
	Vzročni dejavnik 3 (D3) Doslej največje število držav upravičenk do EBA, za katere se pričakuje, da bodo napredovale iz statusa najmanj razvitih držav in tako izstopile iz EBA	Možnost 3 B (možnost 3 B) Zagotovitev, da bodo lahko vse države EBA, ki naj bi napredovale iz statusa najmanj razvitih držav, prešle na GSP+, in sicer na naslednji način: ✓ podmožnost 3Ba : spreminjanje meril ranljivosti ali ✓ podmožnost 3Bb : odobritev daljšega prehodnega obdobja za izpolnjevanje meril
Sklop 2 Pokritost izdelkov in mehanizem graduacije izdelkov	Vzročni dejavnik 4 (D4) Mehanizem graduacije izdelkov ni dovolj usmerjen na konkurenčne izdelke in zajema le standardni GSP.	Možnost 4 B (možnost 4 B) Razširitev uporabe mehanizma graduacije izdelkov na GSP+ in EBA: ✓ podmožnost 4 Ba : za riž in sladkor ✓ podmožnost 4 Bb : za vse kmetijske proizvode iz priloge V in IX k uredbi o GSP
	Vzročni dejavnik 5 (D5) Seznam izdelkov GSP ne odraža ustrezno izvoznega potenciala držav upravičenk	Možnost 5 B (možnost 5 B) Razširitev seznama izdelkov za standardni GSP in GSP+: ✓ podmožnost 5 Ba : za izdelke, ki lahko pripomorejo k doseganju okoljskih in podnebnih ciljev ✓ podmožnost 5 Bb : za številne industrijske in kmetijske polizdelke in končne izdelke
Sklop 3 Pogojenost	Vzročni dejavnik 6 (D6) Negativna pogojenost (člen 19) za vse režime GSP je omejena na temeljne mednarodne konvencije (človekove pravice in pravice delavcev), navedene v delu A Priloge VIII k uredbi o GSP.	Možnost 6 B (možnost 6 B) Razširitev negativne pogojenosti na vse konvencije iz Priloge VIII k Uredbi
	Vzročni dejavnik 7 (D7) Pozitivna pogojenost (člen 15) je predvidena samo za GSP+. Upravičenkam standardnega GSP in EBA ni treba ratificirati konvencij iz delov A in B Priloge VIII k Uredbi.	Možnost 7 B (možnost 7 B) Razširitev pozitivne pogojenosti na standardni režim GSP in države upravičenke do EBA
	Vzročni dejavnik 8 (D8) Seznam mednarodnih konvencij v Prilogi VIII k Uredbi ni posodobljen.	Možnost 8 B (možnost 8 B) Posodobitev seznama mednarodnih konvencij v Prilogi VIII k Uredbi: ✓ podmožnost 8 Ba : odprava konvencij, ki se štejejo za ne več pomembne ali manj pomembne

Grozdi	Vzročni dejavniki	Možnosti politike
		<ul style="list-style-type: none"> ✓ podmožnost 8 Bb: razširitev seznama konvencij v Prilogi VIII k Uredbi ✓ podmožnost 8 Bc: združuje 8Ba in 8Bb
	<p style="text-align: center;">Vzročni dejavnik 9 (D9) Neučinkovit in nezadosten odziv – prek mehanizma preklica GSP</p>	<p style="text-align: center;">Možnost 9 B (možnost 9 B) Sprememba mehanizma za začasni preklic preferencialov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ podmožnost 9 Ba: uvedba dodatnih korakov pred uradnim začetkom postopka preklica ✓ podmožnost 9 Bb: uvedba dodatnih korakov po uradnem začetku postopka preklica ✓ podmožnost 9 Bc: uvedba preklica za določene gospodarske subjekte in/ali za kršitev konvencij o migracijah ✓ podmožnost 9 Bd: krajši nujni postopek v dobro utemeljenih okoliščinah
<p style="text-align: center;">Sklop 4 Preglednost</p>	<p style="text-align: center;">Vzročni dejavnik 10 (D10) Nezadostne informacije in preglednost ter pomanjkanje kazalnikov za spremljanje in ocenjevanje učinka GSP</p>	<p style="text-align: center;">Možnost 10 B (možnost 10 B) Sprejetje nadaljnjih praktičnih ukrepov za izboljšanje preglednosti</p>
		<p style="text-align: center;">Možnost 10 C (možnost 10 C) Razširitev in uskladitev cikla spremljanja GSP</p>
<p style="text-align: center;">Sklop 5 Zaščitni ukrepi</p>	<p style="text-align: center;">Vzročni dejavnik 11 (D11) Zaščitni mehanizem ni dovolj odziven, zlasti v zvezi z občutljivimi izdelki [in Vzročni dejavnik 4 (D4) Mehanizem graduacije izdelkov ni dovolj usmerjen na konkurenčne izdelke in zajema le standardni GSP.]</p>	<p style="text-align: center;">Možnost 11 B (možnost 11 B) Razširitev uporabe samodejnega zaščitnega mehanizma (člen 29) na vse kmetijske proizvode</p>
		<p style="text-align: center;">Možnost 11 C (možnost 11 C) Razširitev uporabe samodejnega zaščitnega mehanizma (člen 29) na države upravičenke do EBA za različne sezname izdelkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ podmožnost 11 Ca: sedanji seznam izdelkov (člen 29) ✓ podmožnost 11 Cb: razširitev seznama na riž in sladkor ✓ podmožnost 11 Cc: razširitev seznama na vse kmetijske proizvode